

บทที่ 1

บทนำ

หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยเป็นประเทศที่อุดมสมบูรณ์ด้วยวัสดุอาหารสัตว์และผลพลอยได้ อาทิ ข้าวโพด ข้าวฟ่าง รำ ปลายข้าว กากถั่วเหลือง กากถั่วลิสง ใบกระถิน มันสำปะหลัง กากเมล็ดนุ่น กากเมล็ดฝ้าย กากเมล็ดยางพารา กากเมล็ดปาล์มน้ำมัน กากเมล็ดงา ข้าวสาลี ข้าวบาร์เลย์ ปลาป่น เป็นต้น ด้วยเหตุที่ประเทศไทยมีวัตถุดิบที่เป็นอาหารสัตว์มาก ส่งผลให้เกษตรกรมีการเลี้ยงสัตว์กันมาก

สุกรเป็นสัตว์เลี้ยงเศรษฐกิจที่ทำรายได้และนิยมเลี้ยงกันค่อนข้างมาก ทั้งนี้เพราะคนไทยถึงร้อยละ 94 นิยมบริโภคเนื้อสุกรเป็นอาหารประจำวัน ดังนั้นความต้องการเนื้อหมูเพื่อการบริโภคจึงมีปริมาณมากขึ้น ตามอัตราการเพิ่มขึ้นของประชากรของประเทศ ส่งผลให้จำนวนสุกรที่ผลิตในประเทศไทยมีการเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ดังรายละเอียดตามสถิติจำนวนสุกรในประเทศไทยที่กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รวบรวมไว้ ตามตารางที่ 1.

ตารางที่ 1 สถิติจำนวนสุกรในประเทศไทย ตั้งแต่ปี 2537-2541¹

ปี พ.ศ.	รวมทั้งประเทศ (ตัว)
2537	8,479,400
2538	8,561,921
2539	8,707,877
2540	10,139,040
2541	8,772,275

ที่มา: ประมวลสถิติประจำปี 2541 กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

¹ วิวัฒน์ ชวนะกุล, “สถานการณ์การเลี้ยงสัตว์และปัญหาสิ่งแวดล้อมของฟาร์มสุกร”, วารสารสุกร(2543):23.

จากสถิติจำนวนสุกรของประเทศไทยในตารางที่ 1 ตั้งแต่ปี 2537 ถึง พ.ศ. 2541 จะเห็นว่าสุกรที่เลี้ยงเพิ่มขึ้นทุกปี โดยมียอดรวมทั้งประเทศจำนวน 8,479,400 ตัว ในปี 2537 เป็น 8,772,275 ตัวในปี 2541 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 52.8 จะมีเพียงบางปีเท่านั้นที่จำนวนลดลงบ้างตามราคาสุกรที่ตกต่ำในปีนั้นๆ และถ้าปีใดราคาสุกรขุนมีราคาสูงขึ้นอีก ก็จะมีผู้หันมานิยมเลี้ยงเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน เช่นสถิติในปี 2540 ซึ่งมีจำนวน สุกรทั้งประเทศ 10,139,040 ตัว มากที่สุดเป็นประวัติการณ์ และในกลางปีเอง ราคาสุกรก็เริ่มตกต่ำอย่างมาก จนมีจำนวนผู้เลี้ยงลดน้อยลงในปี 2541 เหลืออยู่เพียง 8,722,275 ตัว หรือลดลงร้อยละ 13.5

ในอดีตประเทศไทยได้มีการเลี้ยงสุกรพันธุ์พื้นเมืองอยู่กระจัดกระจายทั่วประเทศ และไม่ได้มีการปรับปรุงพันธุ์สุกรที่ใช้เลี้ยงให้ดีขึ้นอย่างเช่นทุกวันนี้ ทั้งการเลี้ยงก็เป็นแบบหลังบ้าน คือ เลี้ยงปล่อย ล่ามเชือกหรือทำเล้ากึ่งถาวรเลี้ยง โดยใช้เศษอาหารเหลือและผักบุง ผักตบชวา หยวกกล้วย หรือพืชผักอื่นๆ สับเป็นชิ้นเล็กๆ ต้มผสมกับปลายข้าวและรำใช้เลี้ยง แต่ในปัจจุบันการปรับปรุงพันธุ์สุกรของประเทศไทยได้พัฒนาก้าวไกลไปมาก ทั้งภาครัฐบาลและภาคเอกชน โดยเฉพาะภาคเอกชนจะมีฟาร์มขนาดใหญ่ และบริษัทที่ทำธุรกิจเกี่ยวกับสุกรหลายราย ทำให้มีการแข่งขันการนำเข้าสุกรพันธุ์จากต่างประเทศ เพื่อนำเข้ามาทำการปรับปรุงพันธุ์สุกรให้มีคุณภาพดีขึ้น และได้ผลผลิตคือสุกรที่ตรงกับความต้องการของตลาด

ในวงการผู้เลี้ยงสุกรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญของราคาขายผลผลิต แต่ไม่ได้ให้ความสำคัญ ต้นทุนการผลิต ซึ่งมีความสำคัญเพราะต้นทุนการผลิตที่ต่ำจะส่งผลให้กำไรของผลิตภัณฑ์เพิ่มขึ้นได้และเป็นสิ่งที่ผู้เลี้ยงสามารถควบคุมได้

ด้วยเหตุนี้ ผู้ทำการศึกษาจึงสนใจทำการวิเคราะห์หาต้นทุนและอัตราผลตอบแทนจากการเลี้ยงสุกรในฟาร์มขนาดใหญ่ จากกรณีศึกษาบริษัท แม่ทา วี.พี. จำกัด ซึ่งตั้งอยู่ที่ หมู่ 6 ตำบลทาสบเส้า อำเภอแม่ทา จังหวัดลำพูน เพื่อเป็นข้อมูลแก่เจ้าของกิจการและผู้ที่เกี่ยวข้องด้านต้นทุนและอัตราผลตอบแทนในการทำธุรกิจการเลี้ยงสุกรในฟาร์มขนาดใหญ่ ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้น มาใช้ประกอบการในการบริหารและตัดสินใจลงทุนในธุรกิจการเลี้ยงสุกรนี้

วัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. เพื่อศึกษาด้านต้นทุนการเลี้ยงสุกรในฟาร์มขนาดใหญ่
2. เพื่อศึกษาอัตราผลตอบแทนจากการเลี้ยงสุกรในฟาร์มขนาดใหญ่

ขอบเขตการศึกษา

การค้นคว้าแบบอิสระนี้ศึกษาข้อมูลเบื้องต้นจากตัวเลข ข้อมูลปริมาณการผลิตต้นทุน กระจายได้จากข้อมูลในการบันทึกบัญชีของบริษัท แม่ทา วิ.พี. จำกัด ในปี พ.ศ. 2539-2543 รวมทั้งการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการ และพนักงานบัญชีของบริษัทฯ เพื่อนำข้อมูลมาวิเคราะห์ศึกษาด้านการลงทุน ต้นทุนและผลตอบแทน ตลอดจนปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ในการดำเนินธุรกิจ

วิธีการศึกษา

1. ข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (Primary Data)

ใช้วิธีการสัมภาษณ์เจ้าของกิจการ พนักงานแผนกบัญชีและการเงิน และบุคคลที่เกี่ยวข้องในบริษัทฯ

2. ข้อมูลจากแหล่งทุติยภูมิ (Secondary Data)

ศึกษาจากเอกสารรายงานต่างๆ และข้อมูลทางการเงินของบริษัท แม่ทา วิ.พี. จำกัด ข้อมูลทางวิชาการ หนังสือ วารสาร รายงาน และข้อมูล การวิจัยที่เกี่ยวข้อง

นิยามศัพท์

เพื่อให้การศึกษาเป็นไปตามแนวทางที่กำหนดไว้ จึงมีคำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาดังนี้

1. สุกรขุน³ หมายถึง สุกรที่เลี้ยงเพื่อการขายเมื่อมีน้ำหนักประมาณ 100 กิโลกรัม
2. ต้นทุน หมายถึง ต้นทุนการเลี้ยงสุกร ประกอบด้วยค่าใช้จ่ายในการลงทุน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
3. ผลตอบแทน หมายถึง เงินสดรับสุทธิ หรือ ความสามารถของเงินลงทุนที่จะก่อให้เกิดรายได้คุ้มกับเงินลงทุนตามโครงการนั้น
4. ฟาร์มขนาดใหญ่⁴ หมายถึง ฟาร์มที่มีการเลี้ยงสุกรขุนมากกว่า 5,000 ตัว

³ สุกร ลิมศิริชัชกุล, "การศึกษาวิธีการปรับปรุงบำรุงพันธุ์สุกรของผู้เลี้ยงรายย่อยในจังหวัดขอนแก่น และสกลนคร", รายงานการวิจัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2529, หน้า 3.

⁴ "การกำหนดค่ามาตรฐานน้ำทิ้งจากฟาร์มสุกร," วารสารสุกร 4,16 (เมษายน-มิถุนายน 2544),

ประโยชน์ที่จะได้รับจากการศึกษา

1. ทำให้ทราบต้นทุนและอัตราผลตอบแทนการเลี้ยงสุกรในฟาร์มขนาดใหญ่
2. ทำให้ทราบขั้นตอนการเลี้ยงสุกรเชิงธุรกิจ ปัญหาและอุปสรรคตลอดวิธีการแก้ปัญหาในการเลี้ยงสุกร

มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Chiang Mai University